

Læge-Kokleare

Cochlearia officinalis

Læge-Kokleare er en strandplante, der hjalp med at stoppe skørbug og tandudfald hos sømænd. Skørbug er en modbydelig smertefuld sygdom, der medfører blødninger og løse tænder hos patienten. Sygdommen kendes især blandt søfolk, indsatte i fængsler og på fattighuse.

Sygdommen skyldes dårlig kost og mangel på frugt og grønt.

Planten kan træffes langs de danske kyster.

Først i 1600-tallet blev man opmærksom på sammenhængen mellem frisk grønt og den frygtede sygdom, men der skulle gå mange år før søens folk var sikret en kost, man ikke blev syg af.

I dag er der detaljerede bestemmelser for, hvad skibskokken skal servere.

Læge-Kokleare var planten, der kunne kurere de syge, og beretninger fra indefrosne polarekspeditioner beretter om, hvordan besætningen blev sendt i land for at skaffe urten.

Planten er vintergrøn og 2årig. Den vokser fra en roset på jorden med en opret stilk med flere sidegrene.

På andet året blomstrer den med hvide, velduftende korsblomster, der sidder samlet i en klase. Frugten er kuglerunde svampede skulper.

Bladene er ligeledes svampede at føle på og uden stilke. På Færøerne opbevarede man bladene i brændevin vinteren over. De har en svag sennepsagtig smag, der egner sig godt til salatskålen.

Den nøjagtige klassificering af planter kom først til med svenskeren Carl von Linne i 1700 tallet, men da havde urten allerede været kendt i århundreder. I middelalderen kaldte man planten ræddike eller radise, sandsynligvis pga bladenes smag.

Til medicin blev Læge-Kokleare i første omgang brugt til at pensle tandkød med parodontose. En destillation med alkohol havde en plads på apotekerens hylder.

Mod løse tænder og mundbetændelse bruges lægekokleare angiveligt stadig i folkemedicinen, hvor 1 teskefuld frisk saft fra planten smøres på ømme gummer og tænder 3 gange dagligt.

En anden opskrift anbefaler, at lade 20- 30 gram af den skårne urt trække i hvidvin i en uge og indtage 2-3 portvinsglas af miksturen dagligt.

Læge-Kokleare vokser i Middelalderhavens medicinske bed og i sumpbedet. Den er ikke almindelig ved vore kyster, her træffes andre Kokleare-arter.